

۵۲

رسمي جريده

پرله پسي نمبر (۱۴۲۴)

(۱۴۰۱/۸/۱۴-۱۴۲۴/۴/۱۰)

فرمان

عاليقدر امير المؤمنين حفظه الله در
مورد مجاهدين مفقود شده و ساير

اشخاص

شماره: (۵)

تاريخ: ۱۴۲۴/۳/۸ ه.ق

مطابق ۱۴۰۱/۷/۱۲ ه.ش

برادران مسلمان محترم! از اين كه
برخي از هموطنان ما در دوران جهاد
بيست سال گذشته مفقود گرديده و
اكنون بيوه هاي شان بي سرنوشت بوده
و مال و جايداد هاي شان در ميان
ورثه تركه نگرديده است پس براي همه
هموطنان خويش قرار ذيل هدايات و
حكم مي نمايم:

در دوران اشغال امريكا و اداره فاسد
كه بعد از تحقيقات مسلسل و در
نتيجه ي قراين راجح و دلايل آشكار،
ثابت شود كه هموطنان ما در مسير
راه ها به شهادت رسانيده شده و يا در
زندان ها افكنده شده اند و پس از
گذشت مدتي به شهادت رسانيده

د نادر كه شويو مجاهدين او نورو

كسانو په هكله د عاليقدر

امير المؤمنين حفظه الله

فرمان

گڼه: (۵)

نېټه: ۱۴۲۴/۳/۸ ه.ق

مطابق ۱۴۰۱/۷/۱۲ ه.ش

محترمو مسلمانانو وروڼو! دا
چې زموږ ځينې هېوادوال د تېر شل
كلن جهاد په دوران كې
نادر كه شوي او اوس يې
كونلې بې سرنوشته، مال او
جايدادونه يې د ورثه وو ترمنځ نه دي
تركه شوي، نو ټولو هېوادوالو ته لاندې
هدايات او حكمونه كوم:

د امريكا د اشغال او د فاسدې ادارې
په دوران كې چې د مسلسلو څېړنو
وروسته د راجحو قرائنو او ښكاره
دلالتو په پايله كې دا ثابتې شي چې زموږ
هېوادوال د لارو په اوږدو كې شهيدان
كړل شوي يا زندانونو ته اچول شوي او
بيا له څه مودې وروسته په شهادت

شده اند، يا در نبرد ها و کمين ها مفقود گرديده باشند اما براي خانواده بازمانده اين شهدا، تا اكون هم از شهادت يا حيات آنها کدام معلوماتي موجود نباشد که در نتيجه، بيوه هاي شان بي سرنوشت مانده و مال و جايداد هاي شان ميان ورثه شرعاً ترکه نشده باشد، امارت اسلامي افغانستان از علمای کرام جيد کشور استفتاء نموده که علماء در جواب گفتند: (در کتب فقه حنفي آمده است که اشخاصی که در جنگ هاي ايا در محلات مفقود شده باشند که گمان غالب آنها مرگ باشد و قراین مرگ آنها نیز ظاهر باشد و زمان طویل نیز گذشته باشد، پس حکم مرگ، بالای شان می گردد).

به بخاطر اینکه بيوه هاي چنین شهدای ما بی سرنوشت و جايدادهاي شان از ترکه و تقسيم شرعی و ساير احکام شرعی معطل نماند، مواد ذیل را منظور می دارم:

رسول شوي دي، يا په جنگونو او کميونو کې نادرکه شوي وي خو د دغو شهيدانو د کورنۍ پاتي کسانو ته تر اوسه پوري هم د دوی د شهادت يا ژوند پته پوره نه وي معلومه چې له امله يې کونايي يې سرنوشته او مال او جايدادونه يې هم د ورثه وو ترمنځ شرعاً لاتر اوسه نه وي ترکه شوي، د افغانستان اسلامي امارت د هېواد د جيدو علماوو کرامو څخه استفتاء وکړه چې علماوو په جواب کې و ويل: (د حنفي فقهي په کتابونو کې راغلي دي چې هغه کسان چې په جنگونو يا هغه ځايونو کې ورک شوي وي چې غالب گمان يې د مرگ وي او قراین د مرگ يې هم ظاهر وي او طويله زمانه هم تېره شوې وي نو د مرگ حکم پر کېږي).

په دې خاطر چې زموږ د دغو شهيدانو کونايي يې سرنوشته او جايدادونه يې د شرعي ترکې او تقسيم او نورو شرعي حکمونو څخه معطل پاته نه شي لاندي مادې منظوروم:

لومړۍ ماده:

د فاسدې ادارې د حکومت په دوران کې چې کوم کس په جنګ کې ورک شوی وي، يا په چاپه، لارو او يا نورو ځايونو کې ټينګ شوی وي خو هېڅ معلومات يې تر اوسه نه وي شوی، سره له دې چې قريانو يې په معلومات کولو کې پوره کونښنې کړې وي، اوس يې منکوحه غواړي چې د بل زوج سره نکاح وکړي او يا يې ورته د مال تقسيم غواړي نو خپلې مربوطه ابتدائيه محکمې ته دې موضوع وړاندې کړي.

دوه يمه ماده:

محکمه دې د قريانو څخه د دغه ورک شوي کس پوره شهرت، د ورکېدو نېټه، ځای او طريقه د ورکېدو وغواړي.

درېيمه ماده:

محکمه دې د قريانو څخه د هڅو او معلوماتو په هکله تحريري استعلام وکړي.

ماده اول:

در دوران اداره حکومت فاسد، اگر کدام شخص که در جنگ مفقود گردیده یا در چاپه، راه ها و یا در سایر محلات گرفتار شده باشد اما با آنها اقارب آنها در پیدا نمودن وی سعی و کوشش تمام نموده باشند، تا حال هیچ معلومات شان نشده باشد، فعلاً منکوحه ی شان می خواهد با زوج دیگر نکاح نماید و یا ورثه شان خواهان تقسیم مال می باشند، موضوع را به محکمه ابتدائیه مربوطه شان ارایه نمایند.

ماده دوم:

محکمه شهرت مکمل، تاریخ، محل و نحوه مفقودیت شخص مفقود شده را از اقارب شان مطالبه نماید.

ماده سوم:

محکمه از اقارب در مورد سعی و معلومات، استعلام تحريري نماید.

خلورمه ماده:

وروسته دي محكمه په خپله هم په بنه احتياط او ممكنه طريقه معلومات وکړي.

پنځمه ماده:

که محکمې ته وروسته تر معلوماتو او قرائنو ته په کتنو د دغه کس پر مرگ اطمینان حاصل شو، دغه معلومات دي د خپلې مرافعه محکمې سره شریک کړي.

شپږمه ماده:

مرافعه محکمې دي موضوع په دقت مطالعه کړي، که مرافعه محکمې ته هم اطمینان حاصل شو، نو ابتدائیه محکمې ته دي هدايت وکړي چې د دغه کس په مرگ حکم وکړي.

اوومه ماده:

وروسته دي ابتدائیه محکمې د دغې فتوی مطابق د دغه کس په مرگ حکم وکړي.

ماده چهارم:

بعداً محکمې، نیز با احتياط کامل و طریق ممکن معلومات نمايد.

ماده پنجم:

اگر پس از معلومات و با نظر داشت قرائن در مورد مرگ آن شخص، به محکمې، اطمینان حاصل شد، این معلومات را با محکمې مرافعه شریک سازد.

ماده ششم:

محکمې مرافعه موضوع را به دقت مطالعه نموده و اگر به محکمې مرافعه نیز اطمینان حاصل شد، پس به محکمې ابتدائیه هدايت دهد تا به مرگ آن شخص حکم نمايد.

ماده هفتم:

بعداً محکمې ابتدائیه مطابق این فتوی به مرگ آن شخص حکم نمايد.

رسمي جریده

(۱۴۰۱/۸/۱۴-۱۴۴۴/۴/۱۰)

پرله پسي لمبر (۱۴۲۴)

اټمه ماده:

ابتدائيه محکمه دې د حکم وروسته د فتوی مطابق د دغه کس منکوحې ته امر په تېریدو د عدې د وفات وکړي.

نهمه ماده:

تر عدې د وفات وروسته دې منکوحې ته اختیار ورکړي چې د بل زوج سره نکاح وکړي.

لسمه ماده:

د محکمې تر حکم وروسته د شهیدانو جایدادونه او ملکیتونه د شریعت د حکمونو مطابق د دوی پر ورثه و باندي د ترکې او تقسیم وړ بلل کېږي.

یوولسمه ماده:

دغه فرمان د هېواد د جیدو علمای کرامو د شرعي فتوی پر اساس ابلاغو، خو که څوک د خپلو قریبانو د ژوند په هکله موثق معلومات ولري هغوی له دغه فرمان څخه مستثنی دي.

دولسمه ماده:

د هېواد ټولې محکمې او نوري حقوقي ادارې دې د دغه فرمان د حکمونو

ماده هشتم:

محکمه ابتدائيه پس از حکم، مطابق فتوی به منکوحه آن شخص به سپری نمودن عدت وفات امر نماید.

ماده نهم:

بعد از سپری نمودن عدت وفات، به منکوحه صلاحیت دهد تا با زوج دیگر نکاح نماید.

ماده دهم:

بعد از حکم محکمه جایداد ها و ملکیت های شهدا مطابق احکام شریعت بالای ورثه ی شان قابل ترکه و تقسیم شمرده می شود.

ماده یازدهم:

این فرمان را بر اساس فتوای شرعی علمای کرام جید کشور ابلاغ می نمایم. ولی کسانی که در مورد حیات اقارب خویش معلومات موثق داشته باشند، از این فرمان مستثنی می باشند.

ماده دوازدهم:

تمام محاکم و سایر ادارات حقوقي کشور مطابق احکام این فرمان اجراءات

رسمي جريده

پوله پسي نمبر (۱۴۲۴)

(۱۴۰۱/۸/۱۴-۱۴۲۴/۴/۱۰)

نمايند.

مطابق اجراءات وکري.

ماده سيزدهم:

ديارلسمه ماده:

اين فرمان از تاريخ توشيخ نافذ و در
جريده رسمي نشر گردد.

دغه فرمان د توشيخ له نپتي څخه نافذ
او په رسمي جريده کې دې خپور شي.

والسلام

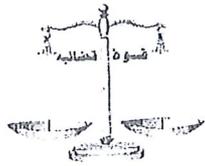
والسلام

امير المؤمنين شيخ القرآن والحديث

امير المؤمنين شيخ القرآن والحديث

مولوي هبة الله اخندزاده

مولوي هبة الله اخندزاده

د افغانستان اسلامي امارت

ستره محکمه

د دارالانشاء عمومي رياست

د تهريراتو آمریت

د متعهدالمآلونو محکمه

د متعهدالمآل نمبر: ۶

نېټه: ۱۴۴۴/۱/۲۲ هـ ق

عاجل مادي اهلېنانه اهلېبه ساير

د افغانستان اسلامي امارت د تمیز ونو، دېوانونو، مرافعه او ابتدائيه محکمو قدرمنو منسوبينو ته
السلام عليكم ورحمت الله وبركاته

وبعد: د افغانستان اسلامي امارت د مشرتابه عاليقدر اميرالمؤمنين شيخ صاحب (حفظه الله) د شفاهي هدايت مطابق د رياست الوزراء محترم مقام د مکتوب نمبر (۳۱۶) مورخ ۱۴۴۳/۶/۱ هـ ق په توسط، د امريکايانو په تير اشغال کي د ورکو سوو افغانانو (چي د ژوند او مرگ يې هيڅ درک معلوم نه دی، بشخي يې يې سرنوشته پاته دي همداسي د ميراث مسائل يې دي) په باره کي د ستري محکمي څخه استهداء سوي وه.

د رياست الوزراء محترم مقام پورته ذکر سوي استهداء ته د ستري محکمي د مقام لخوا جواب وليکل سو بيا دغه استهداء او جواب دواړه د ستري محکمي ځينو محترمو شيوخو عظامو او مفتيانو کرامو ته واستول سو، د هغوی لخوا وکتل سو او تر کتلو وروسته يې د نوموړي استهداء جواب د دستخطونو په کولو سره تائيد کړ چي بيا وروسته د ستري محکمي د مقام د دفتر رياست د مکتوب نمبر (۱۶۵) مورخ ۱۴۴۳/۶/۲۷ هـ ق په توسط د مشرتابه محترم عالي مقام ته وړاندي سو، د مشرتابه محترم عالي مقام، پورته ذکر سوي جواب (فتوی) د مرکزي دارالافتاء رياست ته د نظر څرگندولو لپاره واستوله چي د مرکزي دارالافتاء رياست په مجلس مورخ ۱۴۴۳/۷/۹ هـ ق کي (د رياست الوزراء محترم مقام ته د ستري محکمي جواب) تائيد کړ او په اړه يې خپل نظر څرگند او د مکتوب نمبر (ش: ۶۳، ص: ۱۳، ج: ۱) مورخ ۱۴۴۳/رجب/۱۲ هـ ق په توسط يې د افغانستان اسلامي امارت د مشرتابه محترم عالي مقام ته وړاندي کړ، د مشرتابه محترم عالي مقام د حکم مورخ /رجب المرجب/ ۱۴۴۳ هـ ق په اساس داسي هدايت وکړ:

((د ستري محکمي محترم مقام ته ا

السلام عليكم ورحمت الله وبركاته.

وبعد: ستاسو فتوی زموږ له خوا هم تائيد ده دا کار دي د هري سيمي و قاضي ته وسپارل سي د هري ممکني لاري دي معلومات وکړي بيا دي معلومات تاسو ته او تاسو يې موږ ته راوليږئ.))

پورته ذکر شوي فتوی د ستري محکمي عالي شورا په مجلس مورخ ۱۴۴۳/۸/۵ هـ ق کي مطرح او د تصويب نمبر (۳۶) په اساس، عالي شورا داسي هدايت وکړ:

((د مفقودينو په باره کي چي کومه فتوی د مشرتابه محترم عالي مقام له تائيد څخه وروسته رارسيدلي وه، هغه دي په متعهدالمآل شکل ټولو محکمو ته واستول شي او د ستري محکمي د مطبوعاتو او عامه اړيکو لخوا دي هم نشر سي.

همدارنگه د رياست الوزراء محترم مقام سره دي شريکه سي تر څو د دوی له طريقه، څرننگه چي يې لازم بولي نشر سي، هغه طريقه دي عملي سي چي د مشرتابه محترم عالي مقام لخوا راغلي ده.))

